

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

NGÔ QUANG TIÊN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC NGHỀ
CHO HỌC VIÊN CẠI NGHIỆN MA TÚY
TẠI TRUNG TÂM 05 - 06 THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

Chuyên ngành : **Quản lí Giáo dục**
Mã số : **60. 14. 05**

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

Đà Nẵng, Năm 2010

Công trình được hoàn thành tại
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Người hướng dẫn khoa học
PGS.TS. HÀ NHẬT THẮNG

Phản biện 1: **TS. Nguyễn Phúc Châu**
Phản biện 2: **TS. Huỳnh Thị Thu Hằng**

Luận văn được bảo vệ tại Hội đồng chấm Luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ Giáo dục học, họp tại Đại học Đà Nẵng ngày 08 tháng 08 năm 2010

* Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin - Học liệu, Đại học Đà Nẵng
- Thư viện trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng.

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nghiện ma túy được xem là một tệ nạn xã hội rất nguy hiểm hiện nay, là nỗi lo lắng, quan tâm của toàn thể giới trong đó có Việt Nam. Đặc biệt tệ nạn này đang phát triển theo chiều hướng rất xấu trong một bộ phận thanh thiếu niên. Muốn giữ cho môi trường xã hội trong sạch cần phải có sự quan tâm phối hợp từ nhiều phía nhà trường, gia đình và các tổ chức xã hội. Đấu tranh phòng chống ma túy và tệ nạn xã hội là một trong những mục tiêu hàng đầu của TP. Đà Nẵng khi mà đối tượng nghiện hút ngày càng tăng với những con số đáng kể. Đa số họ đều là những thanh niên, là lực lượng lao động chính trong xã hội. Người nghiện ma túy là những người đã bị giảm sút nghiêm trọng về năng lực nhận thức, phẩm chất, nhân cách... họ rất dễ trở thành tội phạm. Giai đoạn cai nghiện Ma túy đồng thời cũng là quá trình phục hồi nhân cách của người nghiện.

Ý thức được tính cấp bách của vấn đề này, UBND thành phố Đà Nẵng đã có chủ trương *không có người nghiện ma túy trong cộng đồng* (chương trình 5 không của TP), và *ai cũng có việc làm* (chương trình 3 có). Tuy nhiên, hiện nay số người sau cai đã tái nghiện lên tới 70%. Một trong những nguyên nhân chủ yếu là họ không có việc làm vững chắc để nuôi sống bản thân và tái hòa nhập cộng đồng góp phần xây dựng gia đình và xã hội. Đây là một vấn đề bức xúc. Vì sao trong công tác giáo dục nghề cho người cai nghiện chưa đáp ứng được như mong muốn của toàn xã hội. Nghiên cứu quản lý giáo dục nghề và đề ra giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý việc dạy nghề giúp người cai nghiện có nghề nghiệp vững vàng để hòa nhập cộng đồng, xây dựng môi trường tốt đẹp cho xã hội. Với ý nghĩa đó, chúng tôi chọn đề

tài "*Biện pháp quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện ma túy tại trung tâm 05 - 06 Thành phố Đà Nẵng*". Qua đề tài này, chúng tôi mong muốn góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục nghề cho người cai nghiện.

2. Mục đích nghiên cứu

Luận văn nhằm tìm hiểu hoạt động quản lý việc giáo dục nghề cho học viên tại Trung tâm cai nghiện ma túy 05- 06 của Thành phố Đà Nẵng và đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng công tác giáo dục nghề cho người sau cai nghiện.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

- *Khách thể nghiên cứu*

+ Công tác tổ chức giáo dục nghề cho học viên cai nghiện tại Trung tâm cai nghiện Ma túy 05- 06 của Thành phố Đà Nẵng.

- *Đối tượng nghiên cứu*

+ Các biện pháp quản lý việc giáo dục nghề cho học viên cai nghiện tại Trung tâm cai nghiện ma túy 05-06 của TP. Đà Nẵng.

4. Giả thuyết khoa học

Hoạt động giáo dục nghề tại Trung tâm cai nghiện ma túy 05-06 của Thành phố Đà Nẵng tuy đã có nhiều cố gắng nhưng chưa đạt được kết quả như mong muốn và hiện tượng tái nghiện còn rất cao (trên 70%)... Một trong những nguyên nhân là công tác quản lý giáo dục nghề trong thời gian cai nghiện chưa thật khoa học hợp lý. Nếu có cách tổ chức, quản lý giáo dục nghề phù hợp với thực tế và trên cơ sở lý luận quản lý, giáo dục phù hợp thì hiệu quả công tác cai nghiện sẽ có hiệu quả hơn.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

Đề tài tập trung vào những nhiệm vụ chính:

a. Nghiên cứu một số vấn đề lý luận làm cơ sở cho việc quản lý hoạt động giáo dục nghề ở các trung tâm cai nghiện.

b. Đánh giá thực trạng việc quản lý hoạt động GDN cho học viên tại trung tâm cai nghiện ma túy 05-06 của TP. Đà Nẵng.

c. Đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý giáo dục nghề cho học viên tại trung tâm cai nghiện Ma túy 05-06 của Thành phố Đà Nẵng.

6. Phương pháp nghiên cứu

6.1. Phương pháp nghiên cứu lý luận

- Nghiên cứu các công trình khoa học có liên quan đến quản lý giáo dục, dạy học, dạy nghề, các văn bản pháp luật, các thông tư, nghị định về công tác giáo dục nghề.

- Tiến hành đọc và phân tích các tư liệu, những số liệu thống kê có liên quan đến công tác giáo dục nghề cho người cai nghiện.

- Các báo cáo tổng kết, các bài báo có liên quan đến đề tài luận văn.

6.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

+ Phương pháp quan sát

- *Đối tượng quan sát:* hoạt động gd nghề, dạy nghề, xưởng, trường, phòng dạy nghề tại trung tâm cai nghiện Ma túy 05-06 của Thành phố Đà Nẵng.

- *Mục đích quan sát:* Quan sát điều kiện cơ sở vật chất dành cho hoạt động dạy nghề, nghiên cứu nội dung, thái độ kỹ năng hoạt động của giáo viên và học viên cai nghiện trong giờ học.

+ Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi: (anket)

Lấy ý kiến về hoạt động quản lý việc giáo dục nghề với các đối tượng: Giám đốc, cán bộ quản lý, giáo viên dạy nghề, học viên đang

theo học tại trung tâm cai nghiện ma túy 05-06 của thành phố Đà Nẵng bằng các biểu mẫu sau:

- **Biểu mẫu số 1** dành cho cán bộ quản lý trường cai nghiện ma túy, cán bộ quản lý cấp sở, phòng dạy nghề, giáo viên dạy nghề: (70 - 100 phiếu).

- **Biểu mẫu số 2** dành cho học viên và phụ huynh học viên cai nghiện: (300 - 350 phiếu).

Phương pháp nghiên cứu sản phẩm:

- Nghiên cứu chương trình dạy nghề, quản lý giáo dục nghề của lãnh đạo trung tâm.

- Nghiên cứu giáo án dạy nghề của giáo viên dạy nghề.

- Nghiên cứu kết quả các bài tập, bài thực hành, kiểm tra của học viên cai nghiện

+ Phương pháp phỏng vấn sâu:

- Phỏng vấn Giám đốc, phó Giám đốc, cán bộ quản lý và giáo viên, về mục đích việc dạy nghề cho học viên cai nghiện, những thuận lợi và khó khăn.

- Phỏng vấn một số phụ huynh của học viên cai nghiện, tìm hiểu quan điểm của họ khi đăng ký cho con học nghề tại trung tâm.

6.3. Phương pháp xử lý số liệu

Sử dụng phần mềm thống kê để xử lý số liệu, thông tin thu được đưa ra kết quả định tính và định lượng liên quan đến mục đích nghiên cứu.

7. Giới hạn đề tài nghiên cứu

- Nghiên cứu những yếu tố ảnh hưởng đến việc dạy nghề và quản lý việc dạy nghề ở các trung tâm cai nghiện.

- Do thời gian có hạn, đề tài chỉ tập trung nghiên cứu thực trạng quản lý giáo dục nghề cho học viên ở Trung tâm cai nghiện ma túy 05-06 của thành phố Đà Nẵng trong những năm gần đây và đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng công tác giáo dục nghề cho người cai nghiện.

8. Cấu trúc luận văn

Mở đầu

Chương 1: Cơ sở lý luận của công tác quản lý giáo dục nghề cho người cai nghiện

Chương 2: Thực trạng công tác quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện ma túy tại trung tâm 05 - 06 tp. Đà Nẵng

Chương 3: Những biện pháp quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện ma túy tại trung tâm 05 - 06 tp. Đà Nẵng

Kết luận và khuyến nghị.

CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA CÔNG TÁC QUẢN LÝ GIÁO DỤC NGHỀ CHO NGƯỜI CAI NGHIỆN

1.1. Tổng quan nghiên cứu về quản lý giáo dục nghề tại các cơ sở cai nghiện

Vấn đề dạy nghề cho người cai nghiện là mặt trận nóng bỏng từ lâu đã được cả xã hội quan tâm. Đặc biệt hơn trong những năm gần đây từ khi có Nghị quyết 16/2003 của Quốc hội về việc thí điểm tổ chức quản lý và dạy nghề cho người sau cai nghiện thì xã hội càng quan tâm hơn. Nhiều đề tài nghiên cứu có liên quan đến ma túy và công tác phòng chống ma túy trong thời gian gần đây chủ yếu nghiên cứu thái độ, nhận thức của học sinh, sinh viên về tệ nạn ma túy và phòng chống ma túy.

Tác giả Dương Thị Kim Oanh (1998)"Tìm hiểu thực trạng nhận thức về ma túy và nguyên nhân dẫn tới tệ nạn nghiện ma túy của học sinh trung học phổ thông Hà Nội". Đề tài đã nêu ra thực trạng nhận thức của học sinh trung học phổ thông về ma túy, phân tích những nguyên nhân dẫn tới tệ nạn nghiện ma túy của học sinh phổ thông và đề ra các giải pháp khắc phục tình trạng này.

- Nguyễn Ngọc Quỳnh Giao (1999) "Nhận thức và thái độ của sinh viên cao đẳng sư phạm thành phố Hồ Chí Minh về tệ nghiện hút trong trường học". Nghiên cứu thực trạng nhận thức và thái độ của sinh viên cao đẳng sư phạm TP.HCM về tệ nghiện hút trong trường học, chỉ ra nguyên nhân và đề xuất những giải pháp nhằm ngăn chặn tệ nghiện hút trong trường học.

- Tác giả Nguyễn Thị Minh Hải (1998) Nghiên cứu "Nhận thức của sinh viên về tệ nạn nghiện ma túy trong trường học". Đề tài đã nêu được thực trạng nhận thức của sinh viên (thuộc 3 trường Đại học:

Đại học giao thông, Đại học Luật, Đại học Nông nghiệp I - Hà Nội) về tệ nạn nghiện ma túy.

+ *Những nghiên cứu liên quan tới quản lý việc dạy nghề đề cập tới nhiều giải pháp nâng cao hiệu quả dạy nghề:*

- Tạ Văn Doanh (2003) "Tìm hiểu tình hình đội ngũ làm công tác quản lý trường lớp dạy nghề (công và bán công), thiết kế chương trình và phương thức bồi dưỡng về quản lý cho đội ngũ này tại TP.HCM". Đề tài cho thấy cán bộ quản lý là yếu tố có tính quyết định của công tác quản lý dạy nghề. Nếu đào tạo bồi dưỡng đội ngũ này tốt thì hoạt động của hệ thống sẽ hiệu quả hơn.

- Tác giả: Phạm Thị Kim Thư (2005). "Hoạt động quản lý việc thực hiện nhiệm vụ dạy nghề của Hiệu trưởng tại một số trường THCS trong thành phố Hồ Chí Minh". Nêu lên những ưu điểm và những tồn tại trong việc thực hiện nhiệm vụ dạy nghề ở một số trường THCS tại thành phố Hồ Chí Minh, đi sâu khảo sát đánh giá việc quản lý của các hiệu trưởng trong từng trường cụ thể, đề ra những giải pháp nhằm thực hiện đồng bộ hoạt động này trên địa bàn toàn thành phố bằng sự quản lý sâu sát từ Sở GD - ĐT thành phố Hồ Chí Minh đến các Phòng GD - ĐT, đến các trường và đến từng thành viên trong lực lượng giáo dục [22, tr. 57-69].

Tác giả Huỳnh thị Tam Thanh "Quản lý công tác hướng nghiệp cho học sinh phổ thông bậc trung học tại các trung tâm giáo dục thường xuyên trên địa bàn thành phố Đà Nẵng, Thực trạng và giải pháp". Đề tài nêu lên thực trạng công tác quản lý giáo dục hướng nghiệp học sinh tại các trung tâm giáo dục thường xuyên trên địa bàn thành phố Đà Nẵng và đưa ra những giải pháp nhằm tăng cường quản lý công tác này. Đề tài đã xác định được các công việc cần quản lý

của lãnh đạo nhà trường trong công tác quản lý giáo dục hướng nghiệp và đưa ra những biện pháp nhằm tăng cường hiệu quả quản lý công tác này.

Và nhiều tác giả khác.v.v...

Những đề tài trên đề cập nhiều tới vấn đề quản lý hoạt động dạy nghề cho học sinh. Tuy nhiên, chưa có đề tài nào nghiên cứu về vấn đề quản lý giáo dục nghề cho học viên tại trung tâm cai nghiện ma túy nói chung và trung tâm 05- 06 TP. Đà Nẵng nói riêng. Chúng tôi nhận thấy việc quản lý giáo dục nghề cho người cai nghiện là vấn đề đặc biệt khó khăn, đòi hỏi phải có phương pháp quản lý giáo dục đặc biệt, khác với quản lý những học sinh bình thường. Nếu nhà quản lý quan tâm nghiên cứu kỹ lưỡng đối tượng này thì việc dạy nghề mới đạt hiệu quả cao. Điểm mới của luận văn là khảo sát đánh giá thực tiễn việc quản lý giáo dục nghề tại trường cai nghiện bằng số liệu những năm gần đây, từ đó nêu lên những ưu điểm cũng như những tồn tại trong hoạt động quản lý việc dạy nghề tại các trường cai nghiện, nhằm góp phần khắc phục những yếu kém và nâng cao hiệu quả của hoạt động này.

1.2. Những khái niệm cơ bản dùng trong đề tài

1.2.1. Quản lý giáo dục, Quản lý nhà trường

* **QLGD** là quá trình tổ chức giải quyết quy luật về sự tác động biện chứng giữa sự phát triển kinh tế - xã hội với con người (nguồn nhân lực) và hệ thống giáo dục đào tạo. Quản lý giáo dục thực tế là một quá trình *kế hoạch hóa* và *tổ chức thực hiện* nhằm hiện thực hóa sự phát triển giáo dục.

* **Quản lý nhà trường** bao gồm nhiều mặt, mà cơ bản nhất của quản lý nhà trường là dạy học và giáo dục sự thống nhất nhằm đạt

được mục tiêu đề ra. Ngoài ra đó là quản lý tổ chức sư phạm, tổ chức chính trị trong nhà trường, quản lý phát triển đội ngũ, cơ sở vật chất kỹ thuật, kết quả đào tạo...

1.2.2. *Dạy nghề, giáo dục nghề*

* **Dạy nghề** là quá trình truyền thụ những kiến thức về lý thuyết và thực hành của người dạy nghề nhằm giúp cho người học nghề có trình độ, kỹ năng, kỹ xảo, sự khéo léo thành thực nhất định về nghề nghiệp.

- **Dạy nghề** là quá trình trang bị kỹ năng thực hành một nghề cụ thể nào đó. Người học hiểu được các kỹ năng, hiểu được qui trình thực hiện hoàn thành một nghề nào đó. *ví dụ* như nghề Mộc người học nghề biết cưa, đục làm những đồ dùng thuộc về mộc như bàn, ghế... biết hoàn thiện các sản phẩm về mộc.

* **Giáo dục dạy nghề:** Ngoài những yêu cầu như dạy nghề còn phải trang bị cho người giáo dục biết phân tích lựa chọn nghề phù hợp với yêu cầu của sự phát triển kinh tế - xã hội và khả năng của bản thân, của gia đình, như cầu của địa phương... có những hiểu biết về vị trí, vai trò của loại nghề xã hội, biết chọn nghề, xây dựng kế hoạch rèn luyện nghề. Đối với học viên cai nghiện: Học viên biết chuẩn bị học nghề gì để sau cai nghiện có kế hoạch phát triển được. Hiểu biết về kỹ năng trong học tập, rèn luyện tích lũy được trong quá trình học tập tại trại cai nghiện.

Quản lý dạy nghề: Quản lý dạy nghề cũng là một hình thức quản lý giáo dục, là quá trình tác động đến các mối quan hệ qua lại giữa các chủ thể quản lý và các khách thể quản lý, giữa các thành viên trong quan hệ quản lý giáo dục, dưới tác động của sự quản lý

nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục đề ra phù hợp với từng giai đoạn của sự phát triển xã hội [11, tr. 51-53].

Quản lý giáo dục nghề là một trong những vấn đề quản lý giáo dục hướng nghiệp, Quản lý giáo dục nghề được hiểu là hệ thống những tác động có mục đích, có kế hoạch hợp qui luật của chủ thể quản lý. Quản lý giáo dục nghề bao gồm các hoạt động trong quá trình quản lý đào tạo như:

- Xác định mục tiêu, nội dung, chương trình, kế hoạch GD nghề
- Xây dựng các điều kiện cần thiết có tính khả thi: Đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý, cơ sở vật chất, nhà, xưởng, nguồn tài chính...
- Hoàn thiện cơ chế tổ chức quản lý.
- Phát triển cơ chế cộng đồng, phối hợp trong và ngoài.

1.2.3. *Nghiện Ma túy*

Ma túy: Là bất cứ chất gì khi đã đi vào một cơ thể sống sẽ làm thay đổi một hoặc một vài chức năng của cơ thể này (nguồn: Tổ chức Y tế Thế giới - WHO)

Nghiện ma túy: Việc sử dụng nhiều lần một hoặc nhiều loại ma túy, dẫn đến tình trạng người sử dụng ma túy bị lệ thuộc cả sinh lý và tâm lý vào ma túy. Hay nói cách khác, khi nghiện ma túy, người sử dụng ma túy sẽ bị rối loạn cơ thể trên 3 mặt, gồm: sinh lý, tâm lý nhận thức và hành vi. Khi không có ma túy sử dụng, người nghiện sẽ bị cơn hội chứng cai, cảm thấy rất khó chịu, đòi hỏi phải có ma túy sử dụng ngay lập tức.

1.2.4 *Trung tâm cai nghiện 05-06*

Trung tâm 05-06 là nơi tiếp nhận, chữa bệnh, tổ chức cai nghiện, phục hồi sức khỏe, giáo dục dạy nghề và giải quyết việc cho tất cả người nghiện ma túy cư trú trên địa bàn thành phố Đà Nẵng và một

số tình lân cận nhằm giảm thiểu cơ bản những tác hại do người nghiện ma túy gây nên.

1.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến việc giáo dục nghề, quản lý giáo dục nghề ở các trung tâm cai nghiện

1.3.1 Những ảnh hưởng của kinh tế xã hội thời kỳ công nghiệp hóa – hiện đại hóa

CNH và HDH là một quá trình mang ý nghĩa to lớn, bước chuyển biến từ xã hội nông nghiệp sang công nghiệp, tiếp cận với hậu công nghiệp, từ đời sống cổ truyền sang đời sống hiện đại. Sự chuyển biến này không chỉ diễn ra trong hoạt động kinh tế mà còn trên mọi lĩnh vực của đời sống. Bên cạnh việc tiếp thu những giá trị văn hóa, vật chất cũng như tinh thần tinh tế của nhiều quốc gia trên thế giới thì việc bị tác động của những tệ nạn xã hội như nghiện ma túy, tội phạm và các vấn đề khác là không thể không xảy ra. Đây là mặt trái và cũng là qui luật tất yếu của quá trình đô thị hóa.

Mục tiêu công nghiệp hoá - hiện đại hoá là xây dựng nước ta thành một nước công nghiệp có cơ sở vật chất - kỹ thuật hiện đại, đời sống vật chất và tinh thần cao, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng dân chủ văn minh xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội”.

Như vậy, ngoài những lợi ích từ hội nhập, mở cửa và thành quả của công nghiệp hóa - hiện đại hóa mang lại cho đời sống đô thị nói riêng và cho xã hội Việt Nam nói chung, thì nó cũng làm thay đổi nhận thức giá trị đời sống văn hóa của con người mà đặc biệt là thanh thiếu niên. Khi nhận thức các giá trị thay đổi thì việc giáo dục nói chung và giáo dục dạy nghề nói riêng gặp không ít những khó khăn trong quá trình giáo dục hướng nghiệp và càng khó hơn khi đây là đối tượng nghiện ma túy.

1.3.2. Đặc điểm của những học viên cai nghiện

1.3.3 Những thuận lợi, khó khăn của các trung tâm cai nghiện trong việc quản lý giáo dục nghề

1.4. Ý nghĩa của việc GDN cho người cai nghiện ma túy.

1.4.1. Giáo dục nghề cho người cai nghiện không chỉ nhằm trang bị kỹ năng lao động mà còn là một biện pháp gd nhân cách cho người lệch chuẩn để thành người lao động hòa nhập với xã hội

1.4.2. Giáo dục nghề là chuẩn bị cho người sau cai nghiện tìm kiếm công ăn việc làm phát triển nguồn lực lao động xã hội

1.5. Vai trò của việc quản lý giáo dục nghề cho người cai nghiện trong giai đoạn hiện nay

1.5.1. Tạo ra tính thống nhất trong việc giáo dục người cai nghiện phát huy tiềm năng toàn xã hội vào công tác phòng chống tệ nạn xã hội

1.5.2. Tạo ra tính hiệu quả trong quá trình cai nghiện

1.5.3. Góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng " ... xã hội công bằng dân chủ, văn minh”

**CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ
GIÁO DỤC NGHỀ CHO HỌC VIÊN CAI NGHIỆN MA TUÝ
TẠI TRUNG TÂM 05 - 06 TP. ĐÀ NẴNG**

2.1. Khái quát về Trung tâm 05- 06 TP. Đà Nẵng

Trung tâm 05 – 06 được xây dựng trên diện tích hơn 30 ha, nằm phía tây bắc của thành phố Đà Nẵng, đây là đơn vị hành chính xã Hòa Bắc, thuộc huyện Hòa Vang.

Trung tâm cai nghiện Ma túy 05-06 TP. Đà Nẵng được thành lập theo quyết định số 06-2001-QĐUB do chủ tịch UBND thành phố Đà Nẵng ký ngày ngày 10 tháng 05 năm 2001 nhằm mục đích cai nghiện và quản lý sau cai nghiện trên địa bàn thành phố Đà Nẵng và một số tỉnh lân cận.

Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên dạy nghề, ban quản giáo có 69 người trong đó có 14 người có trình độ Đại học, trình độ trung cấp 10 người, số còn lại là lao động phổ thông. Trung tâm có 05 phòng nghiệp vụ và 3 ban quản giáo. Hiện nay, trung tâm đang cai nghiện tại trung tâm là 270 học viên, trong đó có 16 học viên nữ đang theo học 4 ngành nghề May, Cơ khí, Sửa xe máy và Xây dựng dân dụng.

2.2. Thực trạng về quản lý giáo dục nghề cho học viên tại Trung tâm 05- 06 TP. Đà Nẵng

2.2.1. Thực trạng về việc xác định mục tiêu quản lý hoạt động giáo dục nghề cho học viên.

Việc xác định mục tiêu quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện được thể hiện qua thái độ nhận thức của các nhà quản lý, giáo viên và phụ huynh học của học viên cai nghiện.

Bảng 2.1. Ý kiến về xác định mục tiêu QLDG nghề cho học viên

STT	Các ý kiến lựa chọn	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Học nghề để quản lý tập trung	90	64.2
2	Giúp học viên có nghề nghiệp để kiếm sống	60	42.85
3	Góp phần thực hiện định hướng cuộc sống sau cai nghiện	57	40.72
4	Phòng chống tái nghiện	120	85.74
5	Phát triển nguồn lực lao động xã hội	42	34.57
6	Ý kiến khác...	16	11.42

Bảng 2.2. Thực trạng đánh giá về sự cần thiết của giáo dục nghề

STT	Các ý kiến lựa chọn	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Rất cần thiết	95	68,5
2	Cần thiết	28	20,0
3	Không cần thiết	14	10.0
4	Lưỡng lự	3	2,14

2.2.3. Thực trạng quản lý tổ chức thực hiện nội dung chương trình giáo dục nghề

2.2.3.1. Tình hình chung

Trong năm qua (2008-2009) trung tâm đã tiếp nhận quản lý giáo dục, cắt con cai nghiện cho 296 học viên, trong số đó số người đủ điều kiện để tham gia học nghề 215 học viên, đây là những học viên đã đạt được yêu cầu cần thiết tối thiểu để tham gia khóa học tại trung tâm.

2.2.3.2. Quản lý công tác giáo dục nghề nghiệp

Công tác giáo nghề nghiệp cho học viên ở trung tâm chưa được quan tâm sâu sắc. Sau cai nghiện cắt con, phục hồi sức khỏe học viên chuyển qua giai đoạn giáo dục nghề và học nghề. Trung tâm không bố trí giáo viên phụ trách công tác hướng nghiệp, công tác hướng

nghiệp được lồng ghép trong những buổi sinh hoạt chung của trung tâm, trong những buổi học chính trị chung của từng nhóm đối tượng.

2.2.3.3. Quản lý thời gian của khóa học nghề

Thời gian giảng dạy các khóa dạy nghề được tổ chức ở trung tâm từ 3 đến 6 tháng tùy theo nghề nghiệp và thực tế trình độ tiếp thu của học viên.

2.2.4. Thực trạng QL tổ chức các hình thức giáo dục nghề

Việc quản lý tổ chức các hình thức giáo dục nghề cho học viên được tổ chức theo những hình thức sau:

- Tổ chức các buổi sinh hoạt văn nghệ vào mỗi cuối tuần với những tiểu phẩm về tuyên truyền phòng chống ma túy, những tấm gương người tốt việc tốt và lồng ghép chương trình nói chuyện về chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước quan tâm đến công tác nghề nghiệp cho người cai nghiện tái hòa nhập cộng đồng.

- Sinh hoạt định kỳ về công tác chung của toàn trung tâm nhằm kịp thời động viên tinh thần học tập và rèn luyện của mỗi học viên trong quá trình theo học nghề.

- Trong quá trình cai nghiện, cắt cơn phục hồi sức khỏe nhóm chuyên gia tâm lý luôn trò chuyện cải thiện tâm lý cho học viên nhằm định hướng nghề cho họ sau khi hoàn thành chương trình cai nghiện và tiến hành học nghề.

- Các hình thức giáo dục nghề tại trường đều phụ thuộc vào các văn bản chỉ đạo của các cấp quản lý cao hơn và theo một chủ trương nhất định.

2.2.5. Thực trạng về xây dựng cơ chế quản lý, huy động nguồn lực xã hội trong việc tổ chức giáo dục nghề cho học viên

Thực trạng về xây dựng cơ chế quản lý, huy động nguồn lực xã hội trong việc tổ chức giáo dục nghề cho học viên còn nhiều bất cập so với yêu cầu giáo dục trong giai đoạn hiện nay và những yếu tố được chú trọng để cải tiến trong GD nghề được thể hiện ở (bảng 2.8).

2.2.6. Thực trạng quản lý cơ sở vật chất

Thực trạng về cơ sở vật chất tại trung tâm phục vụ cho công tác ăn ở sinh hoạt của học viên là rất tốt. Đối với cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giáo dục nghề hiện nay trung tâm có bốn nhà xưởng phục vụ cho việc thực hành dạy nghề cho học viên cai nghiện.

2.2.7. Hiệu quả quản lý hoạt động kiểm tra GD nghề

2.2.7.1. Công tác kiểm tra

2.2.7.2. Quản lý việc tổ chức thi cuối khóa

2.2.7.3. Quản lý tổng kết, rút kinh nghiệm

2.2.8. Kết luận về thực trạng qlgd nghề cho học viên

2.3. Phân tích nguyên nhân của tồn tại

Công tác quản lý nói chung và công tác quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện nói riêng là một trong những hoạt động quản lý khá phức tạp đòi hỏi các nhà quản lý, nhà hoạch định chiến lược phải thật sự nhạy bén và linh hoạt mới đem lại hiệu quả và khó tránh khỏi những thiếu sót.

2.3.1. Cơ chế quản lý chưa phù hợp

2.3.2. Nội dung phương pháp chưa phù hợp với thực tế

2.3.3. Với gia đình học viên

2.3.4. Với nhà trường

Những vấn đề nêu trên là cơ sở để chúng tôi đưa ra các giải pháp quản lý dưới đây.

**CHƯƠNG 3: NHỮNG BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC NGHỀ
CHO HỌC VIÊN CAI NGHIỆN MA TÚY TẠI TRUNG TÂM 05 - 06
THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

3.1. Một số nguyên tắc xây dựng hệ thống biện pháp.

3.1.1. Các biện pháp quản lý phải tác động vào các khâu của quá trình tổ chức giáo dục nghề cho người cai nghiện.

3.1.2. Các biện pháp quản lý phải phát huy được đồng bộ sức mạnh tổng hợp của các yếu tố trong và ngoài trung tâm (gia đình, xã hội, các cơ sở sản xuất...)

3.1.3. Biện pháp QL cần phát huy được tính tích cực trong học tập rèn luyện của người cai nghiện trong hoạt động học nghề

3.1.4. Biện pháp quản lý xuất phát từ thực tế, phù hợp với thực tế (phù hợp với hoàn cảnh, đối tượng...)

3.2. Biện pháp QLGD nghề cho học viên cai nghiện

Dựa trên cơ sở lý luận và thực trạng việc quản lý giáo dục nghề nghiệp cho học viên cai nghiện tại các trung tâm cai nghiện 05-06, quán triệt những nguyên tắc xây dựng, hệ thống biện pháp quản lý giáo dục nghề nghiệp tại trung tâm cai nghiện tác giả đề xuất một số biện pháp quản lý sau đây:

3.2.1. Biện pháp chỉ đạo xây dựng thống nhất chương trình, kế hoạch giáo dục nghề nghiệp cho học viên trong và sau cai nghiện

3.2.2. Biện pháp quản lý bồi dưỡng nhận thức, chuyên môn cho cán bộ và học viên về giáo dục nghề, dạy nghề

3.2.3. Biện pháp quản lý xây dựng cơ sở vật chất cho việc giáo dục dạy nghề

3.2.4. Biện pháp xây dựng cơ chế quản lý phối hợp các lực lượng trong và ngoài trung tâm nhằm tạo ra sự thống nhất hành động giáo dục nghề trong thời gian cai nghiện

3.2.5. Biện pháp QL phối hợp với cộng đồng xã hội giải quyết công ăn việc làm cho học viên SCN để tái hòa nhập cộng đồng

3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Mỗi biện pháp quản lý giáo dục nghề cho học viên cai nghiện có ý nghĩa, vai trò và nhiệm vụ riêng biệt của nó và có những ưu điểm và nhược điểm riêng. Do vậy để công tác quản lý giáo dục dạy nghề cho học viên cai nghiện có hiệu quả cao, cần phải kết hợp nhiều biện pháp với kết hợp các yếu tố bên ngoài, yếu tố khách quan có như vậy mới mang lại hiệu quả thiết thực nhất, đáp ứng với mục tiêu, ý nghĩa mà đề tài nghiên cứu đưa ra.

3.4. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp đề xuất.

Bảng 3.1. Kết quả khảo sát các nguyên tắc xây dựng biện pháp

TT	Các nguyên tắc	Tính hợp lý		Không hợp lý		Quan trọng nhất	
		Tần số	Tỷ lệ %	Tần số	Tỷ lệ %	Tần số	Tỷ lệ %
1	<i>Các biện pháp quản lý phải tác động vào các khâu của quá trình tổ chức giáo dục nghề cho người cai nghiện.</i>	109	77,85	31	22,14	109	77,85
2	<i>Các biện pháp QL phải phát huy được đồng bộ sức mạnh tổng hợp của các yếu tố trong và ngoài trung tâm (gia đình, xã hội, các cơ sở sản xuất...)</i>	120	85,71	20	14,28	118	84,28
3	<i>Biện pháp quản lý cần phát huy được tính tích cực học tập rèn luyện của người cai nghiện trong hoạt động học nghề.</i>	98	70,00	42	30,00	99	70,71
4	<i>Biện pháp quản lý xuất phát từ thực tế, phù hợp với thực tế (phù hợp với hoàn cảnh, đối tượng...)</i>	110	78,57	50	21,42	107	76,42

Bảng 3.2. Kết quả khảo sát tính khả thi và cần thiết của biện pháp

TT	Các biện pháp	Không cần	Tính khả thi %			Sự cần thiết %		
			Nhất	Nhì	Ba	Nhất	Nhì	Ba
1	Biện pháp chỉ đạo xây dựng thống nhất chương trình, kế hoạch cho học trong và sau cai nghiện	0	69,28	27,85	02,85	70,57	25,71	02,71
2	Biện pháp quản lý bồi dưỡng nhận thức, chuyên môn cho cán bộ và học viên về giáo dục nghề, dạy nghề.	0	62,14	17,58	20,12	64,18	23,57	12,14
3	Biện pháp xây dựng cơ sở vật chất cho việc giáo dục dạy nghề.	0	29,28	51,40	19,28	61,42	19,28	19,28
4	Biện pháp xây dựng cơ chế quản lý phối hợp các lực lượng trong và ngoài trung tâm nhằm tạo ra sự thống nhất hành động giáo dục nghề trong thời gian cai nghiện.	0	65,71	20,71	13,57	65,00	26,42	08,57
5	Biện pháp phối hợp với cộng đồng xã hội giải quyết công ăn việc làm cho học viên sau cai nghiện để tái hòa nhập cộng đồng.	0	43,57	33,57	22,85	76,42	13,57	10,00

KẾT LUẬN & KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

1.1. Về lý luận

Để có thể làm tốt công tác giáo dục nghề cho người cai nghiện và tạo việc làm cho họ sau khi đã học xong nghề và tái hòa nhập cộng đồng cần có một hệ thống các biện pháp tác động của gia đình – nhà trường – và các tổ chức xã hội trong đó nhà trường (trung tâm 05-06) đóng vai trò rất quan trọng nhằm định hướng giá trị nghề nghiệp, giới thiệu việc làm cho các nơi có nhu cầu phù hợp với khả năng và hứng thú của học viên.

Công tác quản lý giáo dục nghề cho người cai nghiện là hoạt động mang tính tổng hợp, đa chiều kết hợp các công tác giáo dục đạo đức, giáo dục tư tưởng, giáo dục nghề nghiệp, giáo dục kỹ năng sống... đòi hỏi nhà quản lý phải vận dụng tối đa nhằm mang lại cho xã hội một con người hoàn toàn mới khi hòa nhập vào cộng đồng.

Biện pháp quản lý giáo dục nghề cho người cai nghiện của đề tài này góp phần đem lại hiệu quả cho xã hội nói chung và cho Thành phố Đà Nẵng nhằm thực hiện thành công mục tiêu "5 không" của Thành phố đề ra.

1.2. Về thực tiễn

- Quản lý việc xác định mục tiêu dạy nghề của các lực lượng giáo dục chưa được giải quyết triệt để, chưa đồng bộ và sâu sát, chưa được quan tâm đúng mức, mục tiêu giáo dục nghề cho học viên cai nghiện là giúp học viên có nhận thức đúng đắn về giá trị nghề nghiệp từ đó có động lực phấn đấu học nghề và có việc làm giúp ổn định cuộc sống và tránh tái nghiện.

- Quản lý việc tổ chức thực hiện nội dung chương trình giáo dục nghề chưa được định hướng đúng theo quy trình dạy nghề. Vì vậy việc thực hiện chương trình chưa đạt hiệu quả cao.

- Quản lý giáo viên dạy nghề chưa được quan tâm đúng mức, Tình trạng giáo viên chưa có chuyên môn nghiệp vụ khá phổ biến và luôn kiêm nhiệm nhiều công việc khác nhau.

- Quản lý cơ sở vật chất dạy nghề tại trung tâm 05- 06 cần được quan tâm, chấn chỉnh. Xưởng trường, phòng hướng nghiệp, phòng bộ môn, phòng thí nghiệm, cơ sở vật chất kỹ thuật dạy học... Cần phải xây dựng kế hoạch quản lý và sử dụng tốt mới đem lại hiệu quả trong công tác giáo dục nghề cho người cai nghiện.

2. Khuyến nghị

+ Với Ủy ban Nhân dân và Sở Lao động thương binh và xã hội

Cần nâng cao vai trò quản lý nhà nước về trật tự đô thị và an ninh xã hội. ban hành các qui định nhằm tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát hoạt động tội phạm nói chung và tàn trử, vận chuyển, buôn bán ma túy trên địa bàn thành phố Đà Nẵng.

Với Sở Lao động Thương binh và Xã hội tăng cường hơn nữa việc quản lý, chỉ đạo công tác giáo dục nghề nghiệp nói chung và giáo dục nghề cho người cai nghiện nói riêng và tạo việc làm cho họ. Tăng cường việc chỉ đạo thường xuyên về giáo dục hướng nghiệp tại Trung tâm 05-06 để nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp và giải quyết việc làm, tái hòa nhập cho người cai nghiện.

Tăng cường công tác quản lý giáo dục nghề tại các trung tâm 05-06, kết hợp với Cục phòng chống tệ nạn xã hội và chính quyền địa phương phát hiện các đối tượng nghiện ma túy đưa đi cai nghiện kịp

thời, cho họ học nghề và giải quyết việc làm nhằm giảm tối đa người tái nghiện.

Tăng cường hoạt động tuyên truyền, nối kết giữa trung tâm với doanh nghiệp để kịp thời giải quyết việc làm khi ra trường.

Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và các hoạt động liên quan đến công tác giáo dục nghề cho học viên tại Trung tâm 05 -06.

+ Với trung tâm 05-06

Quan tâm cải thiện đời sống của giáo viên dạy nghề, giáo dục viên, ban quản giáo... trong các trường cai nghiện, hiểu tâm tư, nguyện vọng của giáo viên để giúp đỡ, động viên kịp thời.

Tăng cường việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị máy móc, nhà xưởng cho công tác dạy nghề để nâng cao thời gian thực hành của học viên hơn nhằm làm cho chất lượng giáo dục dạy nghề của Trung tâm cai nghiện 05-06.

Kiểm tra chặt chẽ việc triển khai các văn bản chỉ đạo việc giáo dục nghề nghiệp cho học viên cai nghiện.

+ Với gia đình

Phát huy vai trò của gia đình trong việc xây dựng mối liên kết với Trung tâm trong việc cai nghiện và giáo dục nghề nghiệp cho học viên.

Luôn quan tâm giúp đỡ động viên con em vượt qua giai đoạn cắt cơn cai nghiện và học tập tốt để có một nghề nghiệp khi tái hòa nhập cộng đồng.

Sau khi học viên về với gia đình cần theo dõi những biểu hiện bất thường để báo cáo với các tổ chức để ngăn chặn kịp thời đồng thời luôn tạo không khí gia đình vui vẻ tránh những tác động xấu đến người sau cai.

Tìm kiếm cho con em mình một việc làm ổn định để quên đi mặt cảm trong quá khứ.

+ Với các tổ chức xã hội

Huy động các nguồn lực đầu tư cơ sở vật chất, nhân lực cho hoạt động giáo dục nghề tại trung tâm cai nghiện. Vận động các nhà đầu tư thuộc các thành phần kinh tế tham gia đầu tư cho hoạt động giáo dục nghề và tiếp nhận học viên sau cai vào làm việc. Có chính sách ưu tiên cho hoạt động giáo dục nghề ở các trường cai nghiện, được phép mở nhà máy sản xuất trong khuôn viên trung tâm cai nghiện.

Tạo hành lang pháp lý cho hoạt động giáo dục nghề và giải quyết việc làm cho người sau cai nghiện, từng bước hoàn chỉnh những chính sách hợp lý, ưu đãi để thu hút doanh nghiệp tham gia hợp tác, đầu tư, liên kết...

Đề nghị với Ủy ban nhân dân Thành Phố Đà Nẵng và Sở Lao động Thương binh & Xã hội kết hợp với sở Giáo dục - Đào tạo xây dựng trường hoặc Trung tâm dạy nghề có thể đào tạo nhiều nghề khác nhau trong các khu công nghiệp để đón những học viên có đủ điều kiện sức khỏe và trình độ văn hóa về học nghề, vào làm việc.

Yêu cầu các đoàn thể tập hợp trong mặt trận Tổ quốc cùng phối hợp và tham gia tích cực vào hoạt động giáo dục nghề cho học viên cai nghiện.